

ELTE BTK Művészetelméleti és Médiakutatási Intézet

Esztétika MA sillabusz

a felvehető előadások és szemináriumok ismertetője
irodalomjegyzéssel

2018/2019. I. félév

BMA-ESZD-110 Papp Zoltán:
Magyar nyelvű szakszövegolvasás G, 26
Időpont: kedd 16:00-17:30 MUK 42.

A félév során egy vagy több, közösen (az első órán) meghatározandó elméleti szöveget fogunk venni, a feldolgozás történhet referátumok – és esetleg korreferátumok – formájában is.

BMA-ESZD-120 Somlyó Bálint:
Angol nyelvű szakszövegolvasás G, 26
Időpont: hétfő 12:30-14:00 MUK 42.

A félév célja némi idegennyelvű szövegolvasói rutin kialakítása. Az órák természetesen szemináriumi keretek között folynak, közös szövegértelmezéssel és fordítással. Előzetesen kiadott szövegeket fogunk olvasni és megbeszélni a szövegváltozatokat és a lehetséges fordítási lehetőségeket is. Az olvasandó szövegről az első órán egyeztetünk, magam lehetőleg modern, szakirodalom-jellegű szövegre szavaznék (mondjuk Bernstein: *The Fate of Art* vagy Caputo: *Radical hermeneutics*), első körben ezzel elkerülve a történeti szövegek problémáit, de nyitott vagyok minden, az első órán felmerülő ötletre is, ha valakinek valamilyen kedvenc javaslata lenne.

A félévi jegy feltétele az aktív órai munka, alapja pedig egy rövid, írásban benyújtott önálló fordítás az együtt olvasott szöveg közösen nem taglalt részéből, szükség esetén beszámolószerű helybeni szövegolvasással és értelmezéssel kiegészítve.

BMA-ESZD-120.03 Teller Katalin:
Karl Rosenkranz "Ästhetik des Hässlichen" című művének
fordítása: Német nyelvű szakszövegolvasás G, 26
Időpont: péntek 10:45-12:15 MUK -132.

A szemináriumom Rosenkranz számtalanszor idézett, de magyar fordításban még nem elérhető művének magyarra való átültetésével foglalkozunk az írás kontextusának feltérképezésével együtt. A kezdő fejezetek (szintén szemináriumi munkában elkészült) fordításának feldolgozása után csoportos és egyéni munkában fordítjuk és értelmezzük a művet.

Link a digitalizált eredeti kiadáshoz: <http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/rosenkranz1853/0009/image> (latin betűs kiadásban is elérhető lesz a szöveg a szeminárium résztvevői számára).

BMA-ESZD-130 Bartha Judit:
Magyar nyelvű szakszövegírás G, 26
Időpont: szerda 09:00-10:30 MUK 42.

A szemináriumon kreatív gyakorlati feladatokon keresztül sajátítjuk el a szakszövegírás tanulható ismerveit.

A teljesítés feltétele: az órai munkában való részvétel, a házi feladatok elkészítése, valamint a határidőre benyújtott vizsgadolgozatok megvitatása.

BMA-ESZD-140 Károlyi Csaba: Magyar nyelvű kritikaírás G, 26
Időpont: kedd 14.15-15:45 MUK. 42.

A kurzus célja: ismerkedés a napi és hetilapokba való rövid könyvkritikák írásával. A recenzióírást csak a gyakorlatban lehet megtanulni, ezért az órákat a következő rend szerint képzelem el: az első alkalommal megadok kb. 10-15 mostanában megjelent könyvet (kortárs magyar szépirodalmi köteteket), ezek közül minden résztvevőnek választania kell egyet, és 4 flekkes (6000 karakteres) bírálatot kell írnia róla. Az órák az elkészült szövegek megbeszélésére épülnek, lehetőleg úgy, hogy egy-egy alkalommal két, ugyanarról a témáról szóló kritikát beszélünk meg. A recenzensek felolvassák, amit írtak, a többiek előtt fénymásolatban ott a szöveg, és az órán azzal foglalkozunk, hogy elemezzük, kritizáljuk az elkészült kritikát (ehhez nyilván szükséges elolvasni azt a művet, melyről a kritika szól). Az első két órán általános bevezetőt tartok, utána 2-2 hétig foglalkozunk egy könyvvel. Tehát a félév során kb. 6 művet kell elolvasni. Jegyet adni csak a megírt kritikára tudok, aki nem olvassa fel a félév során, annak az utolsó előtti órára kell beadnia a magáét.

BMA-ESZD-210:3 Papp Zoltán:
Az esztétika alapproblémái 1. K, 26
Időpont: kedd 17:45-19:15 MUK 42.

A félév témája egyetlen klasszikus szöveg, Lukács György *Heidelbergi esztétikája*, de adott esetben hozzávehetjük *A regény elméletét* is.

BMA-ESZD-220.01 Seregi Tamás:
Bevezetés a műértelmezésbe 1. G, 26
Időpont: hétfő 14:15-15:45 MUK -132.

1. Absztrakt expresszionizmus és formalizmus
Clement Greenberg: „Modernista festészet”. *Laokoón* 7. szám.
<http://laokoon.c3.hu/szamok/7.html>

2. Meleg és hideg absztrakció
Kállai Ernő: *A természet rejtett arca* (1948)
Jean Dubuffet: „Notes for a Well-Lettered” és „Crude Art Preferred to Cultural Art”, mindkettő in *Art in Theory*.
Victor Vasarely: *Sárga kiáltvány* (1955)

3. A flatbed picture plane és az újrealizmus

Leo Steinberg: „Other Criteria”. *Other Criteria*. Oxford UP, 1972.

4. A minimalizmus

Michael Fried: „Művészet és tárgyiség”. *Enigma 2* (1995).; Donald Judd: „Specific Objects” és Robert Morris: „Notes on Sculpture 1-3”, mindkettő in Gregory Battcock (szerk.): *Minimal Art: A Critical Anthology*. University of California Press, 1995.

5. Urbanizmus és építészet

Le Corbusier: *A jövő nagyvárosai*. Gondolat, Budapest, 1968.; Manfredo Tafuri: „Toward a Critique of Architectural Ideology” (1969)

6. Assemblage, environment és happening

Allan Kaprow: *Assemblage, environmentek és happeningek*. Artpool – Balassi, Budapest, 1998.; Allan Kaprow: „The Legacy of Jackson Pollock”(1958). *Essays on the Blurring of Art and Life*. University of California Press, Berkeley CA, 1993.1-9. o.

7. Szituacionizmus és fluxus

Guy Debord: „Report on the Construction of Situations and on the Terms of Organization and Action of the International Situationist Tendency (1957); „The Situationists and the New Forms of Action in Politics or Art” (1963); Constant: „A Different City for a Different Life” (1959). In Thomas McDonough (szerk.): *Guy Debord and the Situationist Internationale. Texts and Documents*. 2002.; Guy Debord: *A spektákulum társadalma* (1967). – a filmváltozat is!
Fluxus antológia - <http://www.artpool.hu/Fluxus/antologia.html>

8. A pop art és a fotorealizmus

Arthur Danto: „Az absztrakt expresszionista kólásüveg”. *Hogyan semmizte ki a filozófia a művészetet?* Atlantisz, Budapest, 1997. 173-189. o.; Benjamin H. D. Buchloh: „Andy Warhol’s One-Dimensional Art: 1956-1966” és Thomas Crow: „Saturday Disasters: Trace and Reference in Early Warhol”, mindkettő in Annette Michelson (szerk.): *Andy Warhol*. MIT Press, 2001.

9. Anti-forma szobrászat, land art, public art

Rosalind Krauss: „A szobrászat kiterjesztett tere”,
Robert Morris: Notes on Sculpture 4: Beyond Objects”; Robert Smithson: „A Sedimentation of the Mind: Earth Projects” mindkettő in *Art in Theory 1900-1990*.
Rosalyn Deutsche: „Uneven Development: Public Art in New York City”, *Evictions. Space and Cultural Politics*. MIT Press, 1996, 49-108. o.

10. Konceptualizmus

Sol LeWitt: „Paragrafusok a konceptuális művészetről”, in Lengyel – Tolvaly (szerk.): *Kortárs képzőművészeti szöveggyűjtemény*. A&E 93, 1995, 208-212. o.
Joseph Kosuth: „Filozófia utáni művészet”, *Művészeti tanulmányok*. Knoll Galerie, Budapest – Bécs, 1992, 105-130. o.
Benjamin H. D. Buchloh: „Conceptual Art 1962-1969”, *October* (55), 1990/tél.

11. Abjekció a képzőművészetben

Gilles Deleuze: *Francis Bacon - Az érzet logikája* (1980). Atlantisz, Budapest, 2013.

12. Body Art és performansz

Amelia Jones (szerk.): *The Artist's Body*. Phaidon, 2003, 201-216. o. Erika Fischer-Lichte: „Performance Art and Ritual: Bodies in the Performance”, in Philip Auslander (szerk.): *Performance IV*. Routledge, 2003.

BMA-ESZD-350.08 Teller Katalin:

Irodalmi és filmes cirkuszmotívumok K, 2ó

Időpont: csütörtök 16:15-17:45 Rákóczi ú.5., 245

A kurzuson a cirkusz irodalmi és filmes esztétizálhatóságának kérdését járjuk körbe 20. és 21. századi példák és elméleti tanulmányok segítségével. Arra keressük a választ, hogy a kiválasztott művek, amelyek többnyire a vonatkozó kánonon kívül esnek, mennyiben váltják be azt a cirkusszal szemben sokszor támasztott elvárást, hogy kultúr- és társadalomkritikai tartalmakat mozgósítson, és ezt specifikusan esztétikai eszköztárral tegye. Vagy – épp ellenkezőleg – mennyiben erősíti meg a konzervatív (és kapitalista kultúratermelésben gyökerező) művészetszemléletet még akkor is, amikor disztópikus vagy utópikus világokat jelenít meg. Az értékelés írásbeli vizsga formájában történik.

Kötelező primér olvasmányok:

Bodor Ádám: Egy nagyon kicsi cirkusz. In: uő: *Megérkezés északra*. Bukarest: Kriterion 1978, 60-62. o.

Angela Carter: *Esték a cirkuszban* (1984). Budapest: Magvető 2011.

Déry Tibor: A cirkusz (1962). In: uő: *Niki és más történetek*. Budapest: Móra 1982, 96-114. o.

Jean Genet: A kötélteszt (1957). In: *Nagyvilág* 39. évf., 1994/1-2. sz., 20-29. o.

Karinthy Frigyes: *Prológus egy cirkusz-filmhez* (1914), több kiadás

Henry Miller: *Mosoly a létra tövében* (1959). In: *Nagyvilág* 36. évf., 1991/8. sz., 1142-1157. o.

Nagy Dániel: *Cirkusz* (1926). In: uő: *Cirkusz*. Bukarest: Irodalmi 1967, 35–178. o.

Zoli (Hirsch Zoltán): *Kis ember nagy élete... Önéletrajz*. Budapest: sz. k. 1942.

Filmek:

Aglaja (Magyaro., Románia, Lengyelo., 2012, r.: Deák Krisztina)

Berlin fölött az ég (Németo., 1985, r.: Wim Wenders)

The Circus (USA, 1928, r.: Charlie Chaplin),
<http://www.youtube.com/watch?v=QMhQVt4qTyE>

Kötelező szakirodalom:

Theodor W. Adorno: *Über den Nachlaß Frank Wedekinds* (1932). In: uő: *Noten zur Literatur*. Frankfurt am Main: Suhrkamp 1974, 627–633. o.

Paul Boissac: *Semiotics at the Circus*. Berlin, New York: de Gruyter 2010, 1–20. o.

Herbert Marcuse: *A kultúra affirmatív jellege* (1937). F. n. In: *Német kultúraelméleti tanulmányok*, 2. kötet. Szerk. Bujdosó Dezső. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó 1999, 233–260. o.

Helen Stoddart: *Rings of Desire: Circus History and Representation*. Manchester, New York: Manchester UP 2000, 79–112. o.

Ajánlott szakirodalom:

- Günter Bose és Erich Brinkmann: *Geschichte und Ästhetik einer niederen Kunst*. Berlin: Wagenbach 1978.
- H. Orlóczy Edit: *Szabad a porond. A magyar cirkuszi testnyelvjáték (1890–1914)*. Budapest: Jászöveg 2006.
- Sylke Kirschnick: *Manege frei! Die Kulturgeschichte des Zirkus*. Stuttgart: Theiss 2012.
- Ewgeni Kusnezow: *Der Zirkus der Welt (oroszul 1930)*. Ford. Ernst Günther, Gerhard Krause. Berlin: Henschelverlag 1970.
- Monica J. Renevey (szerk.): *Le grand livre du Cirque*. 2 kötet. Geneve: Bibliotheque des Arts 1977.
- Jean Starobinski: *Porträt des Künstlers als Gaukler. Drei Essays*. Ford. Markus Jakob. Frankfurt am Main: Fischer 1985.
- Szabolcsi Miklós: *A clown mint a művész önarcképe*. Budapest: Corvina 1974.

BMA-ESZD-351.07 Nemes Z. Márió: Twin Peaks – David Lynch esztétikája G, 26

Időpont: szerda 12:30-14:00 MUK 42

A Twin Peaks a posztmodern televíziózás mérföldköve, illetve egy olyan palimpszesztus vagy „metaszöveg”, melynek segítségével az utóbbi évtizedek számos jelentős kulturális és esztétikai folyamata értelmezhetővé válik. A kurzus során megpróbáljuk különböző módszerekkel (esztétikai térelmélet, műfajelmélet stb.) felbontani a sorozat enigmatikus világát, hogy ezzel közelebb kerüljünk David Lynch esztétikai stratégiájához, hogy megérthessük annak a szuggesztív szerzői „kézjegyek” a működését, mely át- meg átjárja vizuális kultúránkat. Az idei kurzus középpontjában a korábbi eredményeket egyszerre összegző és dekonstruáló harmadik évad áll majd. Hívószavak: **neoszürrealizmus, poszthumán, conteo-esztétika, hantológia, biohorror.**

Válogatás a kurzus során használt szakirodalomból:

- Bényei Tamás: *Rejtélyes rend – A krimi, a metafizika és a posztmodern*, Akadémiai Kiadó, 2000.
- Jeffrey Andrew Weinstock - Catherine Spooner (Szerk.): *Return to Twin Peaks: New Approaches to Materiality, Theory, and Genre on Television*, Palgrave Macmillan, 2016.
- Allister McTaggart: *The film paintings of David Lynch: challenging film theory*, Intellect, Bristol, Chicago, 2010.
- William J. Devlin - Shai Biderman (Szerk.): *The Philosophy of David Lynch (The Philosophy of Popular Culture)*, The University Press of Kentucky, 2011.
- Chris Rodley (Szerk.): *David Lynch*, fordította Stóhr Lóránt, Osiris, Budapest, 2003.

BMA-ESZD-360.07 Bacsó Béla:

Kortárs művészetelméletek: Heidegger és a művészet K, 26

Időpont: kedd 09:00-10:30 MUK 42.

A félév során olyan ismertebb művekhez kapcsolódóan szólok Heidegger művészetéhez való viszonyáról, mint az ismertebb *A műalkotás eredete*, *A bevezetés a metafizikába*,

valamint az ezek háttéréül szolgáló *Vom Ereignis. Beiträge zur Philosophie* (G.A. 65. Klostermann 1989.). Ahogy Heidegger egy *A műalkotás eredete* kapcsán íródott levélben fogalmazta – a szépség nem a tetszés és nem az élmény felől megfogalmazott, hanem figyelme arra irányul, hogy *miként tűnik ki a műben az igazság*.

A félév során Heidegger meghatározó költészeti olvasataira is kitekintünk, köztük a Hölderlin olvasatra, amelyről Philippe Lacoue-Labarthe a kitűnő francia gondolkodó azt írta, hogy az elemzés alapjaiban változtatta meg a Hölderlin értelmezést. Ma már nyilvánvaló, hogy ez nyelvi/költői fordulat nem értelmezhető az 1936-os Nietzsche előadás esztétikai (*Wille zur Macht als Kunst*), a *Beiträge zur Philosophie* filozófiai, vagy az 1939-es Herder előadás nyelvi felismerései nélkül (ezen belül George *Das Wort* c. versének értelmezése a döntő). Kitekintünk azokra az írásokra, amelyeket Heidegger az *Unterwegs zur Sprache* kötetben gyűjtött egybe (Trakl, Rilke).

Olvasandó irodalom:

Heidegger – *A műalkotás eredete* (1936) Európa 1988.

Heidegger – *Bevezetés a metafizikába* (1935) Ikon kiadó 1995.

Heidegger – *A világkép korszaka* in. *Fenomén és mű* Kijárat kiadó 2002.

Valamint ehhez kapcsolódó értelmezések Sallis, Jähnig, Gadamer, Tugendhat, Taminieaux stb.

BMA-ESZD-361.03 Sajó Sándor: Kortárs művészetelmélet: Tiszta művészet?

G, 2ó

Időpont: csütörtök 10:45-12:15 MUK -132.

Tiszta művészet? (MA)

Mit jelent a „tiszta művészet” kifejezés? Ezzel szoros összefüggésben: mit jelent a „tiszta filozófia”? Lehetségesek-e és kívánatosak-e? A kurzus során Nietzsche, Benjamin, Schmitt, Heidegger, Valéry, Breton, Brecht, Adorno, Sartre, Lukács, Kassák, Klossowski, Bataille és mások vonatkozó műveiből olvasunk el néhányat és azokat vitatjuk meg.

A jegyet az órai részvétel és a félév végi beszámoló vagy esszé határozza meg.

BMA-ESZD-370.08 Teller Katalin-Kenderesy Anna: Ágazati esztétikák:

A nagyváros átmeneti terei K, 2ó

Időpont: péntek 12:30-14:00 MUK 42.

A kurzuson 1945 utáni magyar irodalmi művekben és tárcákban tárjuk fel a nagyvárosi átmeneti és köztes terek jellemzőit. A nyilvános, a félnyilvános és a privát tér típusainak mentén választ keresünk többek közt arra, hogy az épített és a tárgyi környezet mely elemei segítik elő az elbeszélte világban ábrázolt térszerkezetek átmenetiségének kialakulását vagy éppen megtörését, milyen szerep jut ebben a folyamatban az elbeszélőnek vagy a lírai ének, és főként a szövegek mely szintjeit érinti az átmenetiség.

A kurzus teljesítésének feltétele egy vitaindító tartása szakirodalom alapján, valamint egy dolgozat elkészítése.

Kötelező primér irodalom:

Galgóczi Erzsébet, Törvényen belül (1980., több kiadás)

Márton László, Árnyas főutca (1999., több kiadás)

Molnár Erzsébet, Lichthof, Élet és Irodalom, Budapest, 1998. (részletek)

Nemes Nagy Ágnes, Egy pályaudvar átalakítása = Uő., Összegyűjtött versei, Osiris, Budapest, 2003. 113–145.

(Letöltés:

http://dia.pool.pim.hu/html/muvek/NEMESNAGY/nemesnagy00386_kv.html)

Nádas Péter, Párhuzamos történetek (Jelenkor, Budapest, 2005., több kiadás) (részletek)

Nádas Péter, Világoló részletek, Jelenkor, Budapest, 2017. (részletek)

Szilasi László, A harmadik híd (Magvető, 2014., több kiadás)

Kötelező szakirodalom:

Marc Augé, Nem-helyek, Bevezetés a szürmodernitás antropológiájába, ford. Fáber Ágoston, Műcsarnok, Budapest, 1992.

Michel de Certeau, Térbeli gyakorlatok = Uő., A cselekvés művészete, Kijárat, Budapest, 2010., 117–152.

Georges Didi-Huberman, A látvány végeláthatatlan küszöbe, ford. Házas Nikoletta, Enigma 18–19., 1998–1999., 101–115.

Választandó szakirodalom

Bárdos László, Az átmenetiség alakzatai – Nemes Nagy Ágnes két prózaverse, Kortárs, 1983/6., 983–990.

Bazsányi Sándor, A piros pufajkás, szemüveges muki esete a hajléktalanokkal (Szilasi László: A harmadik híd), Holmi 2014/5., 612–617.

(Letöltés: <http://holmi.org/pdf/holmi2014-05.pdf>)

Bazsányi Sándor – Wesselényi-Garay Andor, „...ahol pedig van egy vár, ott lennie kell városnak is” = Uő., Kettős vakolás, Terek – szövegterek, Kalligram, Pozsony, 2013., 137–165.

Hernádi Mária, A névre szóló állomás, Nemes Nagy Ágnes prózakölteményei, Szent István Társulat, Budapest, 2012.

Poór Marianna, A törvényen belül? Galgóczi Erzsébet gender-szemponutú olvasata, Poór Marianna blogja.

(Letöltés: <http://www.poormarianna.com/2015/12/16/torvenyen-belul-galgoczi-erzsebet-gender-szemponutu-olasata/>)

Sághy Miklós, A túlvilág nincstelenjei, Hajléktalanábrázolás Szilasi László A harmadik híd című regényében, Jelenkor 2015/5., 563–569.

(Letöltés: <http://www.jelenkor.net/archivum/kereses/2015/5/page:2>)

Visy Beatrix, A hiány helyei, Árnyak, árnyjátékok Márton László Árnyas főutca című regényében, Irodalomismeret 2014/2., 57–67.

(Letöltés: http://www.irodalomismeret.hu/files/2014_2/visy_beatrix.pdf)

Ajánlott irodalom:

Vittoria Borsò, Transitorische Räume = Jörg Dünne – Andreas Mahler (szerk.), Handbuch Literatur & Raum, de Gruyter, Berlin – Boston, 2015., 259–271.

BMA-ESZD-371.07 Nagy Edina: A modern és kortárs művészeti gyakorlatok elméleti háttére - szakszövegolvasás G, 26

Időpont: szerda 12:30-14:15 -132.

Az előadás huszadik, de elsősorban huszonegyedik századi művek elemzésén keresztül törekszik azok elméleti kontextusának feltérképezésére. Ennek során a „modernség” és „kortárság” fogalmának körüljárására is sor kerül. Az utóbbi évek kiállításainak, emblemikus műalkotásainak kapcsán szinte kötelező felemlíteni a kortárs művészet elméleti és nem utolsósorban szociális elkötelezettségét és karakterjegyeinek enigmatikusságát. Az előadás mindezen jellemzőknek jár utána - mennyiben beszélhetünk a kortárs művek fokozott elméletre utaltságáról, és ha igen, melyek a kiindulópontját vagy háttérét képező teóriák? A témák tárgyalásakor e félévben főként a social engaged art, az intézménykritika, vele összefüggésben az új muzeológia témaköreit járjuk körül.

Irodalom:

Marion von Osten: *Hozzáállás kérdése: változó módszerek, átalakuló diskurzusok, formálódó közönség és kiállításrendezés* In: Kékesi Zoltán, Lázár Eszter, Varga Tünde, Szoboszlai János szerk. A gyakorlattól a diszkurzusig: Kortárs művészetelméleti szöveggyűjtemény. Budapest, Magyar Képzőművészeti Egyetem, mke.hu. MKE, Web. 2013. március 20.

O'Doherty, Brian: A fehér kockában. A galériatér ideológiája (ford. Erhardt Miklós) 1976/2013. exindex.hu,

<http://exindex.hu/index.php?l=hu&page=3&id=877>

Kwon, Miwon: Egyik helyet a másik helyett. Megjegyzések a helyspecifikusságról (2008). In: A gyakorlattól a diszkurzusig.

Claire Bishop: A szociális fordulat: a kollaboráció és elégedetlenei. <http://exindex.hu/index.php?page=3&id=531>

Csatlós Judit. Részvételi gyakorlatok szerepe a kortárs művészetben, in: Replika-100 (2016/5. szám), 151–165. o.

Eröss Nikolett: Részvételen alapuló művészeti gyakorlatok in: A kurátori gyakorlat és diskurzus szótára,

<http://tranzit.org/curatorialdictionary/index.php/szotar/-reszvetelen-alapulo-mveszeti-gyakorlatok/>

Lázár Eszter: Együttműködésen alapuló művészeti gyakorlatok, in: A kurátori gyakorlat és diskurzus szótára

Szijaártó Zsolt: A részvétellel kapcsolatos művészeti projektek alapkoordinátái. In: Balkon, 2017/11, 12, 4-12. o.

BMA-ESZD-410.13 Pálfalusi Zsolt: Nietzsche recepciója a XX. században K, 26

Időpont: csütörtök 16:00-17:45 MUK -132.

A kurzus során a magyarul is olvasható francia Nietzsche recepció egyes szövegei, illetve a Cambridge Companion To Nietzsche néhány kiemelkedő alkotását vesszük

elő annak érdekében, hogy magunk előtt lássuk, milyen típusú diskurzus mentén folyik Nietzsche életművének feldolgozása vagy a vele való konfrontáció.
Kurzus teljesítésének feltétele órai referátum.

**BMA-ESZD-371.07 Nagy Edina: Szakszövegolvasás:
Modern és kortárs művészeti gyakorlatok elméleti háttére K, 2ó
Időpont: kedd 16:00-17:30 MUK -132.**

Az előadás huszadik, de elsősorban huszonegyedik századi művek elemzésén keresztül törekszik azok elméleti kontextusának feltérképezésére. Ennek során a „modernség” és „kortárság” fogalmának körüljárására is sor kerül. Az utóbbi évek kiállításainak, emblemikus műalkotásainak kapcsán szinte kötelező felemlgetni a kortárs művészet elméleti és nem utolsósorban szociális elkötelezettségét és karakterjegyeinek enigmatikusságát. Az előadás mindezen jellemzőknek jár utána – mennyiben beszélhetünk a kortárs művek fokozott elméletre utaltságáról, és ha igen, melyek a kiindulópontját vagy háttérét képező teóriák? A témák tárgyalásakor e félévben főként a social engaged art, az intézménykritika, vele összefüggésben az új muzeológia témaköreit járjuk körül.

Irodalom:

Marion von Osten: *Hozzáállás kérdése: változó módszerek, átalakuló diskurzusok, formálódó közönség és kiállításrendezés* In: Kékesi Zoltán, Lázár Eszter, Varga Tünde, Szoboszlai János szerk. *A gyakorlattól a diszkurzusig: Kortárs művészetelméleti szöveggyűjtemény.* Budapest, Magyar Képzőművészeti Egyetem, mke.hu. MKE, Web. 2013. március 20.

O’Doherty, Brian: *A fehér kockában. A galériatér ideológiája* (ford. Erhardt Miklós) 1976/2013. exindex.hu,

<http://exindex.hu/index.php?l=hu&page=3&id=877>

Kwon, Miwon: *Egyik helyet a másik helyett. Megjegyzések a helyspecifikusságról* (2008). In: *A gyakorlattól a diszkurzusig.*

Claire Bishop: *A szociális fordulat: a kollaboráció és elégedetlenei.* <http://exindex.hu/index.php?page=3&id=531>

Csatlós Judit. *Részvételi gyakorlatok szerepe a kortárs művészetben*, in: *Replika-100* (2016/5. szám), 151–165. o.

Erőss Nikolett: *Részvételen alapuló művészeti gyakorlatok* in: *A kurátori gyakorlat és diskurzus szótára*,

<http://tranzit.org/curatorialdictionary/index.php/szotar/-reszvetelen-alapulo-mveszeti-gyakorlatok/>

Lázár Eszter: *Együttműködésen alapuló művészeti gyakorlatok*, in: *A kurátori gyakorlat és diskurzus szótára*

Szijártó Zsolt: *A részvétellel kapcsolatos művészeti projektek alapkoordinátái.* In: *Balkon*, 2017/11, 12, 4-12. o.